

ЈАВНА УСТАНОВА

www.voders.org

ВОДЕ СРПСКЕ

БИЈЕЉИНА

БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК

БИЛТЕН

ГОДИНА 4 | БРОЈ 16 | ДЕЦЕМБАР 2023-ЈАНУАР-ФЕБРУАР 2024.

ЈАВНА УСТАНОВА „ВОДЕ СРПСКЕ“

**ДОБРИ
РЕЗУЛТАТИ
У 2023.
ГОДИНИ**

ЈАВНА УСТАНОВА „ВОДЕ СРПСКЕ“

Добри резултати у 2023. години

Остварили смо већину зацртаних циљева и додатно унаприједили стање у сектору вода Републике Српске, заједно са ресорним Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде. Најважније је да су настављени инвестициони пројекти у области заштите од поплава.

Јавна установа „Воде Српске“ остварила је добре резултате у 2023. години, како у реализацији пројеката заштите од поплава и пословима одржавања водопривредних објеката, тако и у другим стручним пословима управљања водама, у финансијском пословању и у сарадњи са другим институцијама Републике Српске, привредом и грађанима, истиче директор Јавне установе „Воде Српске“ Мирослав Миловановић, оцјењујући рад

Установе у години на измаку.

- У 2023. години остварили смо већину зацртаних циљева и додатно унаприједили стање у сектору вода Републике Српске, заједно са ресорним Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде. Најважније је да су настављени инвестициони пројекти у области заштите од поплава. Потписали смо осам нових уговора за мјере заштите од поплава у Републици Српској које се финансирају из

кредита Европске инвестиционе банке који је обезбиједила Влада Републике Српске у укупној вриједности око 19 милиона евра. Поред тога, Фонд солидарности Републике Српске недавно је одобрио финансијска средства у износу око 3,95 милиона конвертибилних марака за санацију водопривредних објеката на одређеним критичним тачкама. Дакле, све то је наставак инвестиционих активности у области заштите од поплава у Републици Српској

ДИРЕКТОР МИРОСЛАВ МИЛОВАНОВИЋ:

Морамо бити задовољни чињеницом да је систем одбране од поплава у Републици Српској данас на много бољем нивоу него 2014. године

који је започет након поплава 2010. и 2014. године. Морамо бити задовољни чињеницом да је систем одбране од поплава у Републици Српској данас на много бољем нивоу него 2014. године, каже директор Миловановић.

Он додаје да се исправност улагања у објекте заштите од поплава најбоље показала у три наврата током 2023. године, када су високи водостаји пријетили да причине велику штету, али то се није десило.

- У јануару, јуну и августу смо имали обилне падавине у кратком временском периоду које су изазвале нагли раст водостаја и изливање ријека из корита. На мјестима гдје су у међувремену изграђени одбрамбени објекти није било штета, док су бујице причиниле одређену штету на локацијама гдје још нису изграђени заштитни објекти. То најбоље говори у прилог томе да изградња система одбране од поплава у Републици Српској мора бити настављена и у наредним годинама.

Директор Миловановић истиче да је Јавна установа „Воде Српске“ у 2023. години, према досадашњим пресјецима, остварила добре резултате и у праћењу и прикупљању водних накнада, гдје су прикупљена средства на нивоу неколико претходних година које су биле веома успјешне у том дијелу рада Установе. Остварен је и видан напредак у спречавању нелегалне ек-

сплоатације материјала из водотока у сарадњи са другим надлежним институцијама Републике Српске и грађанима. Такође, Установа је остварила добре резултате и у стручним пословима заштите вода, заштите од вода и одржавања водoprивредних објеката, као и у дијелу издавања водних аката и рјешавања захтјева грађана.

- Оно у чему не можемо да будемо у потпуности задовољни јесте динамика реализације неких мјера заштите од поплава. Примјер за то је изградња дринског насипа у Семберији. Влада Републике Српске обезбиједила је

МИРОСЛАВ ЧВРГИЋ:

Дрински насип је веома важан објекат за систем одбране од поплава у Републици Српској

финансијска средства, Јавна установа „Воде Српске“ обезбиједила је комплетну пројектну документацију и већ потписала уговор са извођачем радова, али одређене опструкције утицале су да реализација пројекта не тече планираном динамиком, а изузетно је важно за Семберију да дрински насип буде завршен што прије.

Мирослав Чвргић, помоћник директора за Сектор за управљање водама обласним ријечним сливом Саве, истиче да су у току 2023. године потписани уговори и започели радови на више мјера заштите од поплава.

- Тренутно се реализују мјере санације ријеке Врбас кроз Град Бања Лука, санација ријеке Босне на подручју Модриче, санација ријека Лијешањ и Граб у Добоју, регулација ријеке Хоче на подручју Зворника, санација ријеке Милошевице у Приједору, регулација ријеке Студени Јадар у Милићима као и санација црпних станица уз ријеку Саву. Када је у питању изградња дринског насипа у Семберији, очекујемо да ће и ту радови ускоро кренути бржом динамиком, јер се ради о веома важном објекту за систем одбране од поплава у Републици Српској, каже Чвргић.

Он додаје да су у Сектору за управљање водама ОРС Саве у току 2023. године појачали активности на контроли експлоатације материјала из водотока, и да је у тој области ситуација знатно боља него раније.

- У току 2023. године било је активно пет уговора за вађење материјала из водотока на ријеци Сави, девет уговора на ријеци Дрини, 16 на ријеци Босни, седам на Врбасу, пет на Уни, три на Укрини, два на Великој Усори и по један на Усори, Сани и Сушици. За кључно са октобром, укупна извађена количина материјала на свим водотоцима је 1.449.478,32 кубних метара. Са друге стране, сви откривени случајеви нелегалне експлоатације пријављени су надлежној инспекцији.

Мирослав Чвргић каже да су остварени добри резултати и у пословима заштите вода, као и у дијелу планирања управљања обласним ријечним сливом ријеке Саве у Републици Српској.

БРАНКО ЧОЛИЋ:

У наредном периоду очекујемо интензивирање реализације припремљених пројеката заштите од поплава у Херцеговини

На подручју Херцеговине у току 2023. године урађена је санација бетонског канала на ријеци Мушници у општини Гацко, а реализоване су и све планиране активности одржавања и чишћења насипа и канала.

- У току ове године остварен је значајан ангажман запослених из канцеларије у Требињу на пројектним активностима, као што је израда Главног пројекта „Одводња Петровог поља“ као и ревизија истог, пројекат Техничка помоћ за припрему планова управљања ризиком од поплава у БиХ и Израда мастер плана агломерација у БиХ, и још неким пројектима, истиче Бранко Чолић, помоћник директора за Сектор за управљање водама обласним ријечним сливом Требишњице.

Он додаје да су запоселници Јавне установе „Воде Српске“ у Требињу редовно укључени и у активности рада изграђених система за наводњавање у Херцеговини, као и да се у наредном периоду очекује интензивирање реализације припремљених пројеката заштите од поплава на том подручју.

У Сектору за одржавање водопривредних објеката поплавних подручја Србачко-ножичке равни, Лијевче поља и Дубичке равни, у току 2023. године извршене су све планиране активности према годишњем плану Јавне установе „Воде Српске“.

- У овом сектору укупна дужина одбрамбених насипа уз ријеке Сава, Врбас и Уна је 117,5 километара, а укупна дужина Главног ободног канала за одбрану од поплава брдских вода је 85 километара, а ту је и девет црпних станица које су у надлежности овог сектора. Редовно и са властитом механизацијом се косе насипи и канали на укупној површини од 6.500.000,00 метара квадратних, врши се потребно шљунчање круне насипа и сервисних путева поред насипа, измуљавање канала и санација оштећења. У 2023. години било је више таквих интервен-

ЈОВИЦА ШУМАН:

Било је више интервенција санације оштећења на водопривредним објектима на подручју Козарске Дубице, Градишке и Српца

РИСТО САВИЋ:

У првој половини године имали смо енормно повећање потребе за препумпавањем воде у поплавним подручјима Семберије, Посавине и Ивањског поља

ција на подручју Козарске Дубице, Градишке и Српца, све у циљу да се обезбједи потпуна функционалност система заштите од поплава, каже Јовица Шуман, помоћник директора за овај сектор.

И у Сектору за одржавање водопривредних објеката поплавних подручја Семберије, Посавине и Ивањског поља такође су извршени сви послови редовног одржавања водопривредних објеката према годишњем плану.

- Оно што је посебно важно за ово подручје јесте санација црпних станица уз ријеку Саву која је започела у овој години, и тиме ће бити повећана ефикасност рада тих постројења. Рецимо, у првој половини 2023. године забиљежена је изразито неповољна хидролошка ситуација и дошло је до енормног повећања потребе за препумпавањем воде, што се одразило и на много већи број радних сати пумпних агрегата на свих шест црпних станица у овом сектору. Тако је од јануара до јуна 2023. године забиљежено укупно 8.891 радних сати пумпних агрегата, што је енормно повећање у односу на претходне године, каже помоћник директора Ристо Савић.

Здравко Милићевић, помоћник директора за Сектор за управљање системима за производњу електричне енергије, наводњавање и информационе технологије, истиче да је протекла година била успјешна за тај сектор.

- У Одјељењу за производњу електричне енергије реализован је низ активности у погледу реализације концесије везане за изградњу система малих хидроелектрана на каналском систему у Семберији и очекујемо да ће тај пројекат у наредном периоду заживјети у пуном капацитету. У Одјељењу за управљање системима за наводњавање такође су реализоване значајне активности у погледу управљања, одржавања и мониторинга свих изграђених система за наводњавање у Републици Српској, заједно са представницима Јединице за координацију пољопривредних пројеката при ресорном министарству, представницима локалних заједница и из-

ЗДРАВКО МИЛИЋЕВИЋ:

У току 2023. било је више хиљада покушаја упада у информациони систем ЈУ „Воде Српске“ али су сви напади успјешно блокирани и одбијени

вођачима радова. У Одјељењу за информационе технологије током 2023. године било је заиста много изазова који су успјешно ријешени. Довољно је напоменути да је у току ове године било више хиљада покушаја упада у информациони систем Јавне установе „Воде Српске“ али су сви напади успјешно блокирани и одбијени. Исто тако, на дневном нивоу дешава се по неколико стотина покушаја напада на мејл сервер Установе. Такође, успјешно су реализовани послови редовног одржавања хардверске опреме и софтверских система. Посебно треба нагласити и ангажман наших људи у праћењу прогнозних система и на развоју и примјени софтверских система за предвиђање и рано упозоравање на поплаве. И остали планирани послови у оквиру овог сектора у 2023. години успјешно су реализовани.

Будимир Игњатов, помоћник директора за Сектор за правне послове, каже да је у 2023. години начињен значајан искорак у процесу рјешавања захтјева за издавање водних аката и у рјешавању имовинских односа по питању јавног водног добра Републике Српске.

- Посебно бих истакао успјешну сарадњу Јавне установе „Воде Српске“ са Правобранилаштвом Републике Српске у процесима рјешавања имовинских односа пред надлежним органима по питању заштите јавног водног добра као власништва Републике Српске. Ту смо остварили веома добре резултате у 2023. години. Такође, правни сектор Установе у протеклој години интензивно је учествовао у давању мишљења на разне иницијативе, пројекте и нацрте подзаконских аката доношених од стране државних органа БиХ који су имали за циљ да укину или умање овлашћења органа Републике Српске на интегрално управљање водама на територији Републике Српске.

У дијелу издавања водних аката,

БУДИМИР ИГЊАТОВ:

Направили смо искорак у кадровском јачању Установе запошљавањем младих стручњака који су потребни у процесу рада

МИЛАН ТРНИНИЋ:

Јавна установа „Воде Српске“ уредно је измирила све своје финансијске обавезе у 2023. години

поред редовних активности на територији Републике Српске, наглашавамо и добру сарадњу са Републиком Србијом, односно комуникацију надлежних органа приликом издавања водоправних аката у доњем дијелу ријеке Дрине, у складу са споразумом о интегралном управљању водама који је потписан између ресорних министарстава Републике Српске и Републике Србије.

Веома је важно нагласити да смо у 2023. години направили искорак и у кадровском јачању Установе. Поред запошљавања младих инжењера хидротехничког смјера, инжењера заштите животне средине и других занимања потребних у процесу рада, у Установи је у протеклом периоду запослен и студент генерације Правног факултета Универзитета у Источном Сарајеву. На тај начин квалитетни млади људи добијају прилику да раде у својој земљи, на пословима за које су школовани, чиме су на добитку и они сами, и Установа и Република Српска.

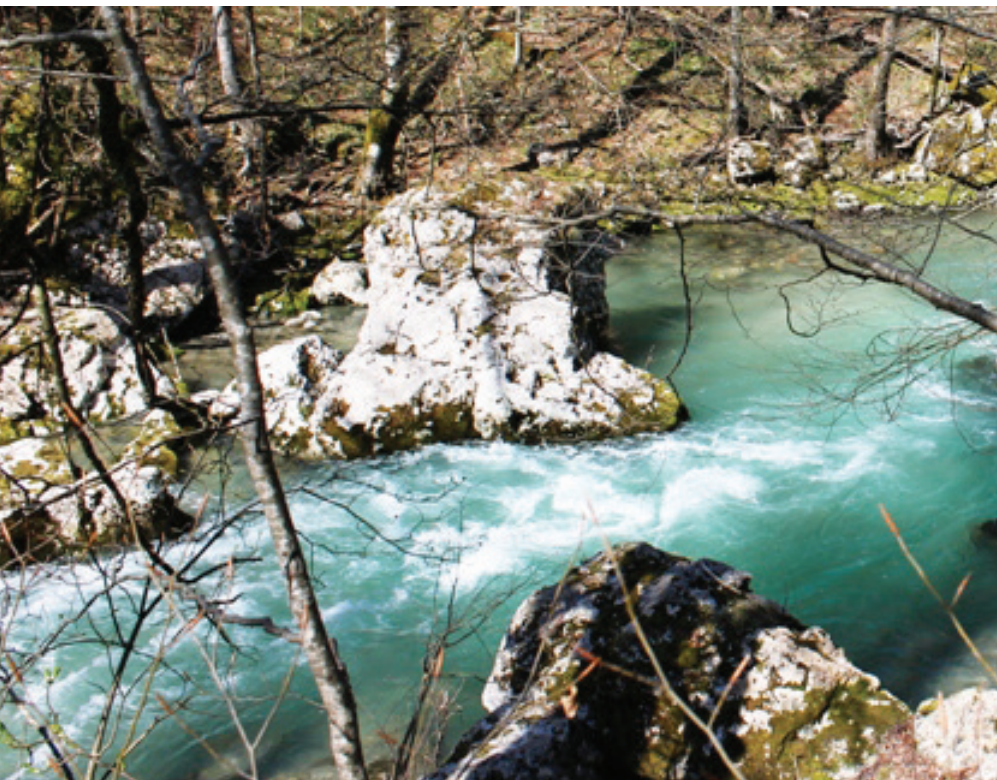
Милан Трнинић, помоћник директора за Сектор за економско финансијске послове истиче да је Јавна установа „Воде Српске“ у 2023. години успјешно реализовала буџет Установе који је Влада Републике Српске ребалансом утврдила на износ од 11.250.000,00 конвертибилних марака.

- Прије свега морам да истакнем коректну сарадњу са Министарством финансија и нашим ресорним Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде у финансијском дијелу пословања. Такође, треба истаћи да је Јавна установа „Воде Српске“ у 2023. години уредно измирила све своје финансијске обавезе. Дакле, уредно су измирене све плате и друге финансијске обавезе према запосленима и уговарачима тако да је са те стране пословање Јавне установе „Воде Српске“ било стабилно у овој години. Праћење и прикупљање водних накнада у буџет Републике Српске и ове године је било веома успјешно као и у неколико претходних, а коначне резултате у том дијелу имаћемо почетком наредне године.

ВОДНО БОГАТСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

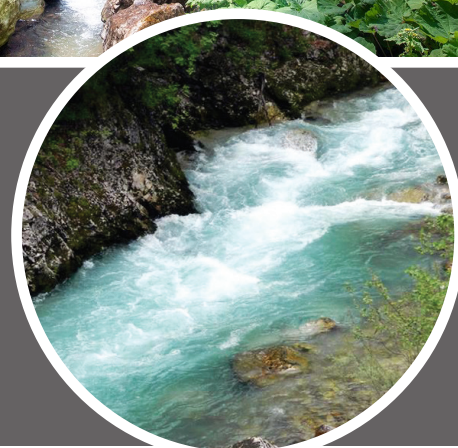
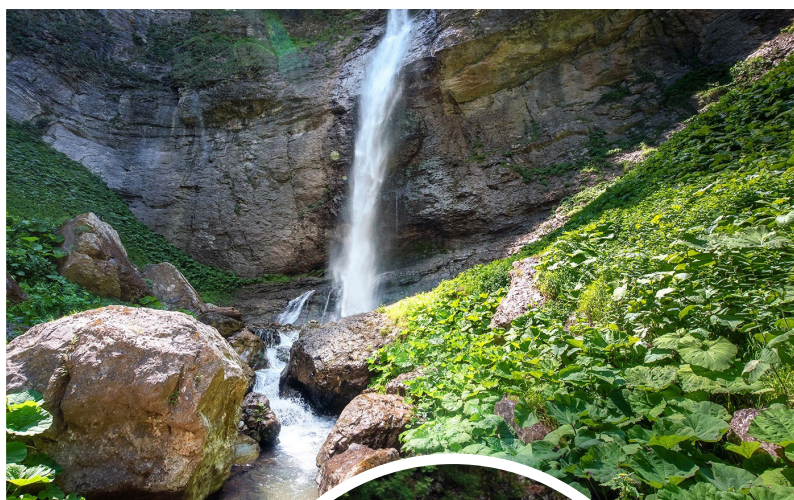
СУТЈЕСКА бисер Европе

Сутјеска је једна од најљепших планинских ријека у Европи и свијету која цијелим својим током протиче кроз Републику Српску

Ријека Сутјеска извире испод врха Власуља на планини Волујак на надморској висини око 1.520 метара. Цијелим својим током у дужини од 36 километара протиче кроз Републику Српску и улива се у ријеку Дрину код села Косман на надморској висини око 430 метара.

Сутјеска тече кроз уску дубоку долину чије стране су већим дијелом под шумом а у једном дијелу прелази у клисуру дубине и до један километар. Има и неколико проширења са мањим насељима Суха, Тјентиште, Попов мост и Ђурево. Сутјеска са својим притокама Сушки поток, Перућица, Трлоришница, Клубучарица, Јабушница, Усовички поток и Хрчавка чини јединствени хидропотенцијал са великим снагом хидроенергије и изузетним природним одликама које привлаче туристе и љубитеље природе из цијелог свијета.

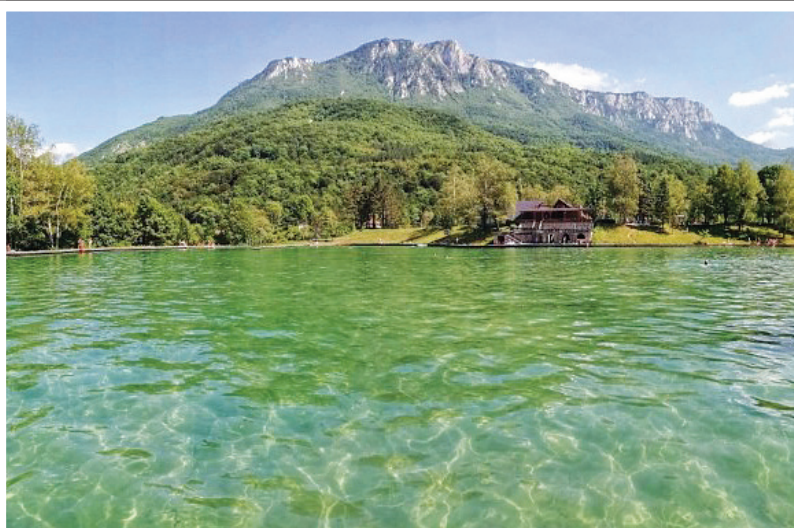
У НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ СУТЈЕСКА НАЛАЗИ СЕ **17 ПОТПУНО ЧИСТИХ РИЈЕКА И РЈЕЧИЦА** БОГАТИХ ПАСТРМКОМ, ЛИПЉАНОМ И МЛАДИЦОМ, **ВОДОПАД СКАКАВАЦ** ВИСИНЕ 80 МЕТАРА И **ОСАМ ЛЕДНИЧКИХ ЈЕЗЕРА „ГОРСКЕ ОЧИ“**

У насељу Тјентиште налази се туристички комплекс са великим базеном који се пуни водом из ријеке Сутјеске, као и више кампова за туристе који овдје долазе због чудесне природе, риболова, планинарења и разних спортова на планинским ријекама.

Шире подручје око ријеке Сутјеске проглашено је за Национални парк Сутјеска са статусом јавног природ-

ног добра Републике Српске којим управља Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у Влади Републике Српске. Национални парк Сутјеска обухвата око 17.000 хектара површине гдје се у сливу ријеке Сутјеске налази природни бисер Европе - прашума Перућица, планине Маглић, Волујак и Зеленгора, осам ледничких језера „горске очи“, 17 потпуно чистих

ријека и рјечица богатих пастрмком, липљаном и младицом, као и водопад Скакавац висине 80 метара. У шумама овог националног парка живе мрки медвјед, дивља мачка, рис, дивокоза, вук, куна, тетријуб, сури орао, 90 врста лептира и многе друге ријетке животињске врсте а регистровано је и више од 170 врста дрвећа и грмља и преко двије хиљаде врста зељастог биља.

Заштита квалитета вода у планирању управљања ријечним сливовима

ПИШЕ: мр Јелена Вићановић, дипломирани инжењер технологије

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ЗАШТИТУ И КОРИШЋЕЊЕ ВОДА
СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОРС САВЕ

Активности Јавне установе „Воде Српске“ у вези са заштитом и коришћењем вода у 2023. години, осим оних редовних, биле су усмјерене и на реализацију два пројекта које финансира Европска унија, а у вези су са плановима за управљање ријечним сливовима и припремом за примјену прописа о пречишћавању комуналних отпадних вода.

Од редовних послова који су Законом о водама повјерени Јавној установи „Воде Српске“, у току је реализација Уговора за услугу „Праћење квалитета вода водотока Републике Српске за 2023. годину“. Пројекте „Израда Мастер плана агломерација у БиХ за учинковито планирање и примјену Директиве о пречишћавању комуналних отпадних вода (UWWTD/ЕЕС)“ и „Подршка даљој имплементацији планирања управљања ријечним сливовима у Босни и Херцеговини у складу са Оквирном директивом о водама“ финансира Европска унија, као дио активности предвиђених у оквиру Годишњег акционог програма Инструмента за предприступну помоћ (IPA 2018) за БиХ. Директни корисници Пројекта су:

- Министарство спољне трговине и економских односа БиХ,
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске,
- Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства,
- Влада Брчко Дистрикта БиХ, Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду,

- Јавна установа „Воде Српске“,
- Агенција за водно подручје ријеке Саве,
- Агенција за водно подручје Јадранског мора,
- Дирекција за Европске интеграције.

ПРАЋЕЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДА ВОДОТОКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ – 2023. ГОДИНА

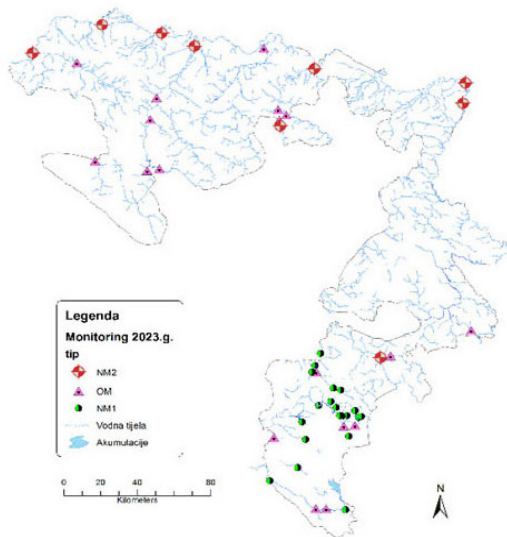
Праћење квалитета површинских вода у Републици Српској се спроводи у складу са Законом о водама, Одлуком о утврђивању обласних ријечних сливова (дистрикта) и сливова на територији Републике Српске, Уредбом о класификацији вода и категоризацији водотока, Оквирном директивом о водама (ОДВ) ЕУ и другим релевантним директивама и подзаконским актима.

Стање квалитета вода водотока се прати на одређеним локацијама водних тијела (ВТ) водотока дефини-

саних Плановима управљања обласним ријечним сливовима (дистриктима) ријеке Саве и ријеке Требишњице, а резултати испитивања су потребни за: оцјену статуса ВТ површинских вода, допуну и валидацију процедура процјене ризика, испуњавање међународних обавеза БиХ и Републике Српске (према Међународној комисији за заштиту ријеке Дунав, Савској комисији, Конвенција о прекограничним водотоцима и међународним језерима, Протокол о води и здрављу, „WISE-IONET“, Циљеви одрживог развоја), процјену оптерећења загађења узрокованог од стране загађивача.

Мониторинг за 2023. годину је програмиран узимајући у обзир резултате системског испитивања стања вода водних тијела водотока који се у Републици Српској спроводи од 2000. године и у складу са препорукама датим у Плановима управљања обласним ријечним сливовима (дистриктима) ријеке Саве и Требишњице. Реализација Програма испитивања квалитета вода водотока за оцјену еколошког статуса уговорена је са лабораторијом „Институт за воде“ д.о.о. из Бијељине, која је овлашћена од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и акредитована у складу са BSENISO/IEC 17025 у области физичко-хемијских, хемијских, биолошких и микробиолошких испитивања воде.

Квалитет водотока у 2023. години је испитиван на 21 мјерном профилу у Обласном ријечном сливу (дистрикту) ријеке Саве и на 26 мјерних профила у Обласном ријечном сливу (дистрикту) ријеке Требишњице. Испитивања су обухватила девет локација ВТ водотока укључених у међународни надзорни мониторинг, 18 локација ВТ водотока укључених у оперативни мониторинг,

Р. б.	Ријека	Назив	Тип	Водно тијело – ознака	Р. б.	Ријека	Назив	Тип	Водно тијело – ознака
Босна									
1	Босна	Модрина	2.14	RS_BOS_1C	22	Мушница	Срђешић	5a	RS_MUS_1
2	Босна	Усора	2.14	RS_BOS_2A	23	Требишница	Дражин До	2a	RS_TREB_2
3	Босна	Руданка	2.14	RS_BOS_1C	24	Неретва	Улог	4b	RS_NERT_2
4	Спреча	Станић Ријека	3.14	RS_Bos_SPR_1A	25	Брегава	До	2a	RS_BRG_1
5	Усора	Матушићи	4.14	RS_Bos_USO_1	26	Требишница	Горица праг	2a	RS_TREB_2
Дрина									
6	Дрина	Павловића Мост	1.14	RS_DR_1	27	Мушница	Автаоц	5a	RS_MUS_1
7	Дрина	Фоча	3.4	RS_DR_8	28	Буков поток	Буков До	08	RS_BUKP_2
8	Лим	Рудо	2.16	RS_LIM_2	29	Гребенац	Дубрава	14	RS_GRB_1
9	Неотина	Бриони	3.4	RS_DR_CEO_1	30	Играшница	Придворица	14	RS_NERT_IGRS_1
Сава									
10	Сава	Раца	1.15	RS_SA_1A	33	Ликач	Трешевци	10	RS_NERT_LIK_1
11	Сава	Градишка	1.15	RS_SA_3	34	Врховљанска ријека	Дагањ	09	RS_NERT_JEZGRA_VRH_1
Украина									
12	Украина	Лукавца	3.14	RS_UK_1	35	Заломка Равански поток	Равни	12	RS_ZAL_5
Уна									
13	Уна	Коз. Дубица	2.14	RS_UNA_1	37	Грачаница	Рудо Поље	14	RS_MUS_GRAC_2
14	Уна	НГрад_узв	3.1	RS_UNA_ZA	38	Јасеничка ријека	Омилевића млин	14	RS_MUS_JASR_1
15	Сана	Приедор	3.14	RS_Una_SAN_1	39	Мушница	Врба	14	RS_MUS_3
16	Сана	Рибник	3.4	RS_Una_SAN_4C	40	Рајића поток	Гацко	13	RS_MUS_RAIP_1
Врбас									
17	Врбас	Разбој	2.14	RS_VRB_1	41	Сушница	Јазина	05	RS_TREB_SUS_1
18	Врбас	Делибацино Село	2.14	RS_VRB_1	42	Трновац	Надинићи	13	RS_MUS_TRN_1
19	Врбас	Новоселије	2.13	RS_VRB_2	43	Улињска ријека	Клиње	14	RS_MUS_ULINR_1
20	Црна ријека	Бјелаши	5.4	RS_Vrb_CR_2	44	Клушка ријека	Церница	12	RS_KLUC_1
21	Угар	Угар	4.4	RS_Vrb_UGA_1A	45	Зовидола	Зови до	12	RS_ZAL_ZOV_1
					46	Вријена	Дабар	05	RS_OPAC_VRU_1
					47	Требишница	Марева лут	25	RS_TREB_2

Слика 1: Мјерни профили за испитивање квалитета водотока 2023. године

те у оквирима надзорног мониторинга Републике Српске, на 20 локација ВТ водотока сливне површине >10 km² у Обласном ријечном сливу (дистрикту) ријеке Требишњице. На слици 1. је дат распоред мјерних профила за испитивање квалитета водотока 2023. године.

Одабир појединачних параметара,

дукције (од априла до краја октобра), у правилним временским интервалима. Резултати анализе су достављени за физичко-хемијске параметре, специфичне супстанце загађења и санитарно-микробиолошке параметре. Завршни извјештај, са обрадом резултата анализа и оцјеном еколошког статуса испитиваних ВТ у 2023. го-

ни орган, спровела је Делегација ЕУ у БиХ. Вриједност Пројекта је 1,550,000 €, а његово трајање је 24 мјесеца, до 31. јула 2024. године.

Сектор управљања водама се суочава са великим изазовом у транспозицији и имплементацији UWWTD/ЕЕС. Сам процес тражи изузетно велика финансијска средства, али и одговарајући законодавни и институционални оквир који ће дати подршку свим учесницима у поступку имплементације Директиве. Поред развоја оквира дугорочног планирања за имплементацију захтјева Републике Српске, ФБиХ и Брчко Дистрикта БиХ, као и ЕУ захтјева у вези са прикупљањем и третманом комуналних отпадних вода у БиХ, задатак Пројекта је и развој програма унапређења људских капацитета који се односи на планирање, припрему, имплементацију, надзор и праћење инфраструктурних пројеката за отпадне воде у сваком од Ентитета у БиХ, али и на локалном нивоу. Осим наведених, друга министарства и јавне институције одговорне за пољопривредни и индустријски развој, кантоналне власти у ФБиХ и градске/општинске власти (јединице локалне самоуправе) одговорне за управљање водним ресурсима, статистичке агенције, јавна комунална предузећа, такође су корисници/индиректни корисници овог Пројекта и у одређеним дијеловима су укључени у оквиру својих подручја одговорности. Планирани резултати Пројекта ће бити приказани кроз пет задатака:

КВАЛИТЕТ ВОДОТОКА У 2023. ГОДИНИ ИСПИТИВАН ЈЕ НА 21 МЈЕРНОМ ПРОФИЛУ У ОРС САВЕ И 26 МЈЕРНИХ ПРОФИЛА У ОРС ТРЕБИШЊИЦЕ

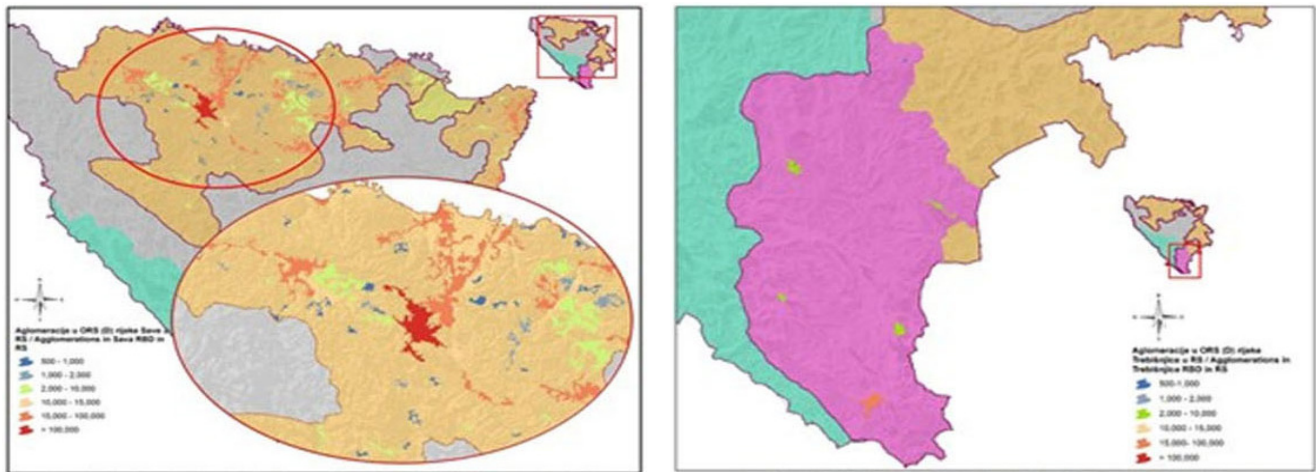
као и фреквенција узорковања су извршени у складу са захтјевима претходно наведене законске регулативе Републике Српске и на основу резултата до сада извршених испитивања у оквиру системског праћења квалитета, утврђене типологије и описа ВТ на водоточима Републике Српске. Испитивања су обухватила: хидрометријска мјерења (мјерење протока и нивоа), биолошке елементе квалитета (фитопланктон, хлорофил-А, фитобентос и макроинвертабрате), физичко-хемијске параметре (19 параметара), специфичне супстанце загађења (4 параметра) и санитарно-микробиолошке параметре (4 параметра).

Мјерење и узорковање за испитивање биолошких, хемијских и физичко-хемијских елемената квалитета, као и специфичних супстанци загађења је извршено у периоду про-

дини, биће достављен у јануару 2024. године.

ПРОЈЕКАТ „ИЗРАДА МАСТЕР ПЛАНА АГЛОМЕРАЦИЈА У БИХ ЗА УЧИНКОВИТО ПЛАНИРАЊЕ И ПРИМЈЕНУ ДИРЕКТИВЕ О ПРЕЧИШЋАВАЊУ КОМУНАЛНИХ ОТПАДНИХ ВОДА (UWWTD/ЕЕС)“

Реализација Пројекта „Израда Мастер плана агломерација у БиХ за учинковито планирање и примјену Директиве о пречишћавању комуналних отпадних вода (UWWTD/ЕЕС- Urban WasteWaterTreatmentDirective)“ почела је 30. јуна 2022. године. Уговор је додијељен конзорцијуму који чине “SUEZConsulting“ (водећи), „Egis“ и Институт за хидротехнику - „HEIS“. Процес набавке и евалуације, као уговор-

Слика 2: Предложена дистрибуција агломерација унутар Обласних ријечних сливова (дистрикта) ријека Саве и Требишњице у Републици Српској према границама класе величине

- Мастер планови агломерација у БиХ припремљени довољно детаљно да могу у потпуности подржати припрему нових Специфичних планова имплементације директиве (DSIP) и Акционих планова за имплементацију директиве (APID) за провођење UWWTD у Републици Српској и ФБиХ, а на те-

система прикупљања/пречишћавања комуналних отпадних вода у БиХ. Извјештај је представљен као сажетак за цијелу БиХ с посебним поглављима и подацима за Водно подручје ријеке Саве у ФБиХ, Обласни ријечни слив (дистрикт) ријеке Саве Републике Српске, Водно подручје Јадранског мора у

величине. У оквиру Мастер плана агломерација комуналних отпадних вода дат је и оквирни преглед финансијских средстава потребних за усклађивање са UWWTD о пречишћавању комуналних отпадних вода.

Наредни корак у пројекту је израда Специфичног плана имплементације директиве у БиХ са Акционим плановима за имплементацију директиве за Републику Српску ФБиХ и БД БиХ, који ће дати јаснију слику о свим активностима, задацима и потребним финансијским средствима за имплементацију ове веома скупе и захтјевне Директиве ЕУ.

ПРИПРЕМЉЕНА ЈЕ ПРЕЛИМИНАРНА ЛИСТА АГЛОМЕРАЦИЈА ЗА НАСЕЉА СА ОРГАНСКИМ ОПТЕРЕЂЕЊЕМ ПРЕКО 500 ЕС

међу процјене тренутног стања развоја система прикупљања/пречишћавања комуналних отпадних вода у БиХ и усклађени са припремљеним Програмом за имплементацију UWWTD;

- Припремљени DSIP и APID за провођење UWWTD;

- Припремљен Програм изградње капацитета који се односи на провођење UWWTD у БиХ.

Као директни корисник Пројекта, Јавна установа „Воде Српске“ активно учествује у реализацији Пројектом предвиђеним активностима преко својих представника у Управљачком одбору Пројекта, али и у три радне групе: Радна група за израду Мастер плана агломерација, Радна група за ГИС и Радна група за израду планских документа (DSIP и APID).

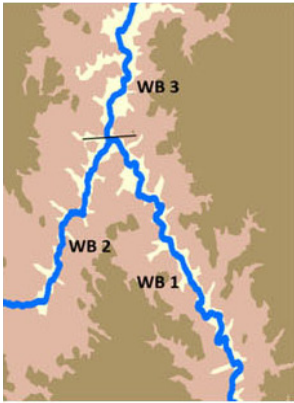
У првих 17 мјесеци реализације Пројекта, завршен је Извјештај који приказује постојеће стање развоја

ФБиХ, Обласни ријечни слив (дистрикт) ријеке Требишњице Републике Српске и за Водно подручје ријеке Саве БД БиХ. Поред претходно наведеног Извјештаја, израда Мастер плана агломерација је у завршној фази. Методологија која је кориштена при одређивању агломерација заснована је на: прикупљању података од статистике, комуналних предузећа, ортофото снимака, планске документације, индустрије, затим на идентификацији насеља са органским оптерећењем преко 500 ЕС, разграничење довољно густих урбаних подручја и других података. На основу анализе свих прикупљених података, процјене консултаната и кориштења искустава чланица ЕУ, утврђена је прелиминарна листа агломерација за сваки Ентитет, БД БиХ и сумарни преглед за БиХ. На слици 2. приказана је предложена дистрибуција агломерација у Републици Српској, према границама класе

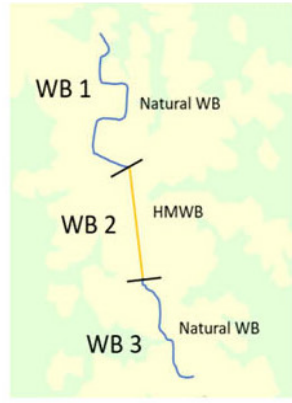
ПРОЈЕКАТ „ПОДРШКА ДАЉОЈ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНИРАЊА УПРАВЉАЊА РИЈЕЧНИМ СЛИВОВИМА У БИХ У СКЛАДУ СА ОКВИРНОМ ДИРЕКТИВОМ О ВОДАМА”

Реализација пројекта „Подршка даљој имплементацији планирања управљања ријечним сливовима у БиХ у складу са ОДВ“ започела је 5. септембра 2022. године. Након процеса набавке и евалуације који је спровела Делегација ЕУ у БиХ, уговор је додијељен конзорцијуму који чине NIRAS (водећи), DAI и ENOVA. Вриједност Пројекта је 1,125,000 €, а његово трајање је 18 мјесеци (март 2024).

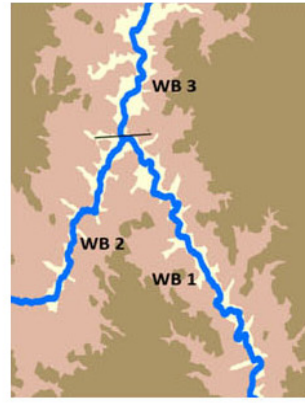
У складу са ОДВ и важећим законима о водама, надлежне институције у Републици Српској, ФБиХ и БД БиХ

Слика 3 Делинеација ВТ постоји промјена категорије

Границе ВТ постављене у случају јако измењених ВТ

Делинеације ВТ на основу физичког карактера

- спајање два тока

- ток кроз клисуру

имају обавезу да припреме планове управљања ријечним сливовима. Усвојени Планови управљања ријечним сливовима су: Планови управљања Обласним ријечним сливовима (дистриктима) ријека Саве и Требишњице Републике Српске (2018-2021), Планови управљања за водна подручја ријеке Саве и Јадранског мора у ФБиХ (2022-2027) и План управљања за водно подручје ријеке Саве у БД БиХ (2016-2021).

Поред тога, Република Српска дала је допринос у припреми Планава управљања сливом ријеке Дунав (у три планска циклуса 2009, 2015, 2021) и ријеке Саве (у два планска циклуса 2014. и 2019. године). У скла-

и припреми Програм изградње капацитета. Очекивани резултати пројекта су:

- Ревидовани постојећи планови управљања ријечним сливовима у БиХ и усклађене методологије за њихово ажурирање у планском периоду 2028-2033;

- Процјењени постојећи системи мониторинга и идентификована сва потребна побољшања;

- Надограђени Водни информациони системи у надлежним институцијама;

- Програм изградње капацитета који се односи на имплементацију ЕУ ОДВ и редовно ажурирање планова управљања ријечним сливовима у БиХ.

логије за специфична питања управљања ријечним сливом, која тренутно нису добро дефинисана и/или усклађена у пет планова управљања ријечним сливовима у БиХ. У циљу покривања више области у плановима управљања, Пројектни тим повећао је број планираних методологија наведених у Пројектном задатку, те ће уместо 12 предвиђених, бити припремљено 16 методологија које се односе на: притиске (укључујући хидроморфолошке притиске) и процјену утицаја, типологију, референтне услове и систем класификације, делинеацију и груписање површинских ВТ (слика 3), делинеацију и груписање тијела подземних вода, идентификацију заштићених подручја, класификацију еколошког и хемијског статуса и еколошког потенцијала, идентификацију и означавање јако измењених и вјештачких водних тијела, употребу комбинованог приступа за тачкасте и дифузне изворе загађења, процјену ризика за ВТ површинских и подземних вода, идентификацију еколошки прихватљивог протока, одрживо управљање седиментом, истраживање биоте, програм мјера за заштиту од климе, одређивање приоритетних значајних питања управљања водама (SWMIs), анализу трошкова и користи и потпуни поврат трошкова.

Тренутно су припремљени нацрти за 11 методологија, у току су активности за надоградњу водног информационог система и процјена система за праћење квалитета вода.

ПРИПРЕМЉЕНЕ СУ **НОВЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ** ЗА СПЕЦИФИЧНА ПИТАЊА УПРАВЉАЊА СЛИВОВИМА

ду с тим, у оквиру овог конкретног Пројекта, извођач треба да процијени тренутно стање планирања и развоја управљања ријечним сливовима у БиХ, ревидује постојеће планове управљања ријечним сливовима и њихове техничке позадинске документе, те да припреми најважнија побољшања у циљу постизања методолошке усклађености за све планове управљања ријечним сливовима у БиХ за плански период 2028–2033, затим да оцијени постојеће системе праћења вода и препоручи сва потребна побољшања, ажурира водни информациони систем,

Јавна установа „Воде Српске“, као директни корисник Пројекта, има своје представнике у Управљачком одбору Пројекта и три Стручне радне групе: за управљање ријечним сливом, за мониторинг и за водни информациони систем. За првих 15 мјесеци реализације Пројекта, сагледани су постојећи планови управљања ријечним сливовима и утврђени главни разлози њихове неусклађености са захтјевима ОДВ (и с њом у вези директива), у погледу припреме планова управљања ријечним сливовима.

Припремљене су нове мето-

Заштита обала ријеке Врбас

На подручју општине Лакташи изграђене су обалоутврде на ријеци Врбас у сврху заштите од поплава насеља и пољопривредног земљишта

На подручју општине Лакташи од великих поплава у мају 2014. године до данас инвестирано је укупно 4.935.579,76 конвертибилних марака са ПДВ за мјере заштите од поплава.

Најзначајније реализоване мјере у протеклом периоду су заштита лијеве обале ријеке Врбас - јужни меандер, затим изградња обалоутврде на ријеци Врбас и санација дијела ријеке Турјанице у сврху заштите од поплава насеља и пољопривредног земљишта.

Финансијска средства за ове мјере обезбиједила је Влада Републике Српске из Фонда солидарности Републике Српске и путем кредита Европске инвестиционе банке за пројекат „Хитна помоћ и заштита од поплава у Републици Српској“.

ПРЕГЛЕД МЈЕРА У СЕКТОРУ ВОДА НА ПОДРУЧЈУ ЛАКТАША

1. ФОНД СОЛИДАРНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1.1. Санација корита Маховљанске ријеке, интервенција на уским грлима; Вриједност: 49.932,72 КМ са ПДВ;

1.2. Санација дијела ријеке Турјанице у сврху заштите од поплава на подручју Клашница; Вриједност: 248.194,53 КМ са ПДВ;

1.3. Санација ушћа ријеке Турјанице у ријеку Врбас; Вриједност: 13.373,78 КМ са ПДВ;

1.4. Изградња обалоутврде на ријеци Врбас; Вриједност: 323.431,19 КМ са ПДВ;

2. ПРОЈЕКАТ „ХИТНА ПОМОЋ И ЗАШТИТА ОД ПОПЛАВА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ“ (ИЗ КРЕДИТА ЕВРОПСКЕ ИНВЕСТИЦИОНЕ БАНКЕ)

2.1. 930 - Заштита лијеве обале ријеке Врбас - јужни меандер; Вриједност: 4.288.647,54 КМ са ПДВ;

3. МЈЕРЕ ФИНАНСИРАНЕ ОД СРЕДСТАВА ЈУ „ВОДЕ СРПСКЕ“

3.1. Изградња горњег стабилизационог слоја на постојећој обалоутврди ријеке Врбас, МЗ Трн; Вриједност: 12.000,00 КМ са ПДВ;

ЈАВНА УСТАНОВА „ВОДЕ СРПСКЕ“ БИЈЕЉИНА Милоша Обилића 51, 76300 Бијељина; +387 55 201 784; bijeljina@voders.org

СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОБЛАСНИМ РИЈЕЧНИМ СЛИВОМ САВЕ: Милоша Обилића 51, 76300 Бијељина; +387 55 220 360; bijeljina@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ ВРБАС - БАЊА ЛУКА: Милана Радмана 10, 78000 Бања Лука; +387 51 215 485; banjaluka@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ БОСНЕ - ДОБОЈ: Војводе Мишића 22, 74000 Добој; +387 53 200 570; doboj@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ УНЕ - ПРИЈЕДОР: Алеја Козарског одреда 4, 79101 Приједор; +387 52 240 330; prijedor@voders.org

ПОДРУЧНА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДСЛИВ РИЈЕКЕ ДРИНЕ - ЗВОРНИК: Светог Саве 66, 75400 Зворник; +387 56 215 990; zornik@voders.org

СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ ВОДАМА ОБЛАСНИМ РИЈЕЧНИМ СЛИВОМ ТРЕБИШЊИЦЕ: Српска 2, 89101 Требиње; +387 59 245 510; trebinje@voders.org

СЕКТОР ЗА ОДРЖАВАЊЕ ВОДОПРИВРЕДНИХ ОБЈЕКТА ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА СЕМБЕРИЈЕ, ПОСАВИНЕ И ИВАЊСКОГ ПОЉА:

Рачанска 29, 76300 Бијељина; +387 55 201 903

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ СЕМБЕРИЈЕ И ПОСАВИНЕ: Рачанска 29, 76300 Бијељина; +387 55 201 903

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПОПЛАВНО ПОДРУЧЈЕ ИВАЊСКО ПОЉЕ - БРОД: Светог Саве 66, 74450 Брод; +387 53 610 471; brod@voders.org

СЕКТОР ЗА ОДРЖАВАЊЕ ВОДОПРИВРЕДНИХ ОБЈЕКТА ПОПЛАВНИХ ПОДРУЧЈА СРБАЧКО-НОЖИЧКЕ РАВНИ, ЛИЈЕВЧЕ ПОЉА И ДУБИЧКЕ РАВНИ:

Авде Туна 11, 78400 Градишка; +387 51 815 050; gradiska@voders.org

СЕКТОР ЗА УПРАВЉАЊЕ СИСТЕМИМА ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, НАВОДЊАВАЊЕ И ИТ: +387 51 215 485

СЕКТОР ЗА ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ: +387 55 211 516 СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ: +387 55 222 480

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНЕ НАБАВКЕ: +387 55 226 033